

چکیده پایان نامه شماره 189-98 دکتری تخصصی دانشکده
دامپزشکی دانشگاه ارومیه در سال تحصیلی : 99-1398

نگارنده: مریم نظربیگی

عنوان پایان نامه: هیپوبیوزیس و تشخیص مولکولی تنوع گونه ای
نماتودهای انگل شیردان گوسفندان کشتار شده در کشتارگاه
استان ایلام.

چکیده:

نماتودهای انگل شیردان گوسفندان دارای اهمیت اقتصادی و بهداشتی هستند، لذا هدف از این تحقیق مطالعه مولکولی فراوانی و تنوع گونه ای و هیپوبیوزیس نماتودهای انگل شیردان در گوسفندان کشتار شده در استان ایلام بوده است. به این منظور تعداد 240 شیردان گوسفند کشتار شده در کشتارگاه صنعتی ایلام از سال 1396 تا 1397 در فصول مختلف سال (بهار، تابستان، پاییز و زمستان) بطور تصادفی جمع آوری شدند. پس از تخلیه محتویات شیردان و شستشوی مخاط، نماتودهای بالغ جمع آوری و از نظر مورفولوژی شناسایی شدند. سپس از شش بخش مختلف شیردان نمونه برای استخراج DNA لارو خفته و بقیه شیردان جهت هضم پپتیک شیردان مورد استفاده قرار گرفت. از کرمهای نر بالغ و بافت شیردان DNA استخراج شد و قطعه ای به طول 300 bp برای کرمهای بالغ و قطعه ای به طول 110 bp برای لارو مارشالاژیا مارشالی و قطعه ایی به طول 946 bp لارو اوسترتاژیا سیرکومسینکتا از ژن ITS2-rRNA به روش PCR تکثیر گردیدند. فراوانی کلی آلودگی 66/7% (240:160) بود. 5 گونه از 4 جنس نماتودها شامل مارشالاژیا مارشالی (43/7%)، مارشالاژیا اکسیدنتالیس (2/5%)، اوسترتاژیا سیرکومسینکتا (15/5%)، همونکوس کونتورتوس (0/04%) و پارابرونما اسکریابینی (5%) تشخیص داده شدند. نتایج مولکولی کرمهای نر بالغ بجز پارابرونما اسکریابینی در حدود 300 جفت باز برای نشانگر مولکولی ITS2 rRNA ارائه شد. مقایسه توالی از این جدایه ها با سایر توالی های مرجع موجود در ژن بانک، با استفاده از بلاست، نشان داد که برخی ایزوله ها شباهت زیادی (بیش از 99%) با همونکوس کونتورتوس دارند، و بقیه همسانی بالایی با مارشالاژیا مارشالی، اوسترتاژیا سیرکومسینکتا و مارشالاژیا اکسیدنتالیس داشتند. توالی ها با شماره های دسترسی MK760915-MK760919 در ژن بانک ثبت شدند. با مقایسه نوکلئوتیدهای نزدیک به آنها در ژن بانک، واگرایی درون گونه ای جدا شده از همونکوس کونتورتوس، مارشالاژیا مارشالی، مارشالاژیا اکسیدنتالیس و

اوسترتاژیا سیرکومسینکتا در این تحقیق 0-1/8، 0، 0% و 1/1-5/5% به ترتیب به خود اختصاص دادند. در حالی که تغییرات توالی بین گونه ها در میان نماتود گوسفندان به طور قابل توجهی، از 0 تا 26/9% بالاتر بود. این مطالعه فراوانی معنادار نماتودهای شیردان و تنوع گونه ایی نماتودهای تریکوسترونژیلید در این منطقه نشان داد. در هضم پپتیک شیردان لارو مشاهده نشد اما شواهد مولکولی حضور لارو خفته مارشالاژیا مارشالی و اوسترتاژیا سیرکومسینکتا در فصل پاییز و اوایل فصل زمستان نشان داد. همچنین نتیجه گیری شد که شرایط محیطی برای هیپوبیوزیس نماتودهای انگلی شیردان گوسفند در منطقه مود توجه بوده و ابزارهای مولکولی يك روش قابل اعتماد برای تشخیص تنوع نماتود های هیپوبیوتیک است. برای تشویق صاحبان گوسفندان به استفاده صحیح از داروهای ضد انگلی و استفاده از برنامه های آگاهی عمومی توصیه می شود.

واژه های کلیدی: هیپوبیوزیس، نماتود، شیردان، گوسفند، ایلام